ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання **31** травня **2022** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання 31 травня 2022 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання восьме (Вівторок, 31 травня 2022 року)

Частина одинадцята

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції депутатських фракцій та груп	8
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	15
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»	16
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності»	16, 18
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України»	17
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України До Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) щодо позбавлення Російської Федерації статусу держави — члена ЮНЕСКО»	18
Внесення змін до:	
Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання виробництва спирту етилового денатурованого	19
Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного	10
відновлення економіки	19

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	ŗ
«Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» .	20
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання додаткових гарантій захисту журналістам, які працюють в районах ведення воєнних (бойових) дій» .	20
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) проти представників Російської православної церкви» .	21
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель»	21
Внесення змін до:	
Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів за державну реєстрацію у сфері містобудівної діяльності .	22
статті 3 Закону України «Про деякі питання заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» та забезпечення їх стабільного розвитку» .	24
Виступ Президента Словацької Республіки Зузани ЧАПУТОВОЇ .	31
Голосування про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо проведення дистанційних засідань Верховної Ради України» .	34

Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією	
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	34
Проведення сигнального голосування для перевірки роботи електронної системи голосування .	39
Голосування про включення до порядку денного проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей здійснення окремих повноважень Національною радою України з питань телебачення	
і радіомовлення в умовах воєнного стану» .	39
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища .	40
Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»	43
Прийняття рішення про висловлення недовіри Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Денісовій Л.Л	45
Прийняття рішення про запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України віце-прем'єр-міністра України — міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А	46
Прийняття рішення щодо процедури розгляду питання про висловлення недовіри Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Денісовій Л.Л	47
Внесення зміни до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня — День Української Державності .	53
Внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу	
та машинобудування для агропромислового комплексу .	56

Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 31 травня 2022 року законів України та негайного направлення їх на підпис Президентові України ...56

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

Зал засідань Верховної Ради України 31 травня 2022 року, 12 година 6 хвилин (Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Нагадую, що Верховна Рада України працює в режимі пленарного засідання безперервно. Тому сьогодні відповідно до прийнятих нами постанов «Про організацію роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану» та «Про організацію роботи Верховної Ради України у зв'язку з актом збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року», за пропозицією Погоджувальної ради депутатських фракцій та груп ми продовжуємо пленарне засідання.

Шановні народні депутати! За доброю традицією давайте розпочнемо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Слава Україні! (Оплески).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати України! Понад три місяці триває повномасштабна військова агресія, яку розпочала Російська Федерація проти України. Ми віримо, що обов'язково здолаємо ворога, бо захищаємо справедливість, стоїмо на стороні правди, добра і світла. На превеликий жаль, війна продовжує забирати наших мужніх і самовідданих воїнів.

Прошу вшанувати світлу пам'ять захисників і захисниць, які віддали своє життя заради суверенної, незалежної європейської держави, хвилиною мовчання. Вічна шана, вічна пам'ять героям.

Вшануємо також пам'ять мирних громадян, загиблих від рук російських окупантів.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні народні депутати, переходимо до роботи. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати час, до 3 хвилин, для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп.

Шановні колеги! Нагадую, сьогодні о 13 годині 30 хвилин до нас завітає висока гостя. Також хочу попросити народних депутатів, які ведуть прямі трансляції із залу засідань Верховної Ради України, утриматися від цього і викладати всю інформацію про засідання через 30 хвилин після його завершення. Шановні колеги, це безпекове питання.

Починаємо з виступів представників депутатських фракцій та груп. Прошу записатися на виступи.

Слово надається народній депутатці України Клименко Юлії Леонідівні, фракція політичної партії «Голос».

Будь ласка, Юліє Леонідівно.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні українці! Сьогодні насичений порядок денний, є гості. Ми дуже раді і вітаємо, що до порядку денного на сьогодні включено проект постанови щодо звернення до РНБО з приводу санкціонування одіозних діячів Російської православної церкви, а саме проект постанови № 7332.

Поки в Україні йдуть активні бойові дії, наше завдання в тилу очищати країну від «руського міра», що, зокрема, представлений такими діячами, фактично церковними олігархами, як Кирило і його колеги, які ховаються за церковними рясами, не маючи нічого спільного з релігією і духовністю.

Нагадую, Кирило, він же Гундяєв, є ідеологом «руського міру», який несе війну і руїни в Україну. Саме він вбив у голову Путіну «руський мір», який його і російські війська чекає тут з квітами, хлібом і сіллю, тому повинен понести відповідальність за ту пропаганду, дезінформацію, яку Російська православна церква несе багато років в Україні й продовжує нести, фактично освячуючи вбивства і геноцид українців.

Гундяєв називає війну в Україні драматичними подіями, він не каже, що це війна, навіть не згадує, що під час війни загинуло більше цивільних мешканців, ніж військових. За попередніми розрахунками — це понад 40 тисяч мирних мешканців, які загинули від російських рук і ракет.

«Руський мір» просуває не лише Кирило. Цю брехливу ідеологію проповідують митрополит Волоколамський Іларіон та протоієрей Микола Балашов, які також є в санкційному списку. Ще один провідник «руського міра» — митрополит Псковський Тихон, відомий більше як духівник Путіна й особа, наближена до спецслужб Російської Федерації.

Тихон разом з Гундяєвим є головними розробниками і проповідниками концепції «руського міра», яка заперечує існування українського народу як

окремої нації, базується на викривленні історії, православ'я та переписування історії Київської Русі на користь Москви, поширює наративи про єдиний народ та намагається розширити експансію РПЦ на всі російськомовні регіони світу, незалежно від державних кордонів.

Патріарх Кирило разом з іншими представниками РПЦ має розділити відповідальність за напад на Україну, криваву війну Росії проти українського народу і Української держави.

Наша фракція ϵ ініціатором цього проекту постанови та голосуватиме за введення персональних економічних й обмежувальних санкцій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Бондарю Віктору Васильовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Ми проживаємо дуже складний період в житті нашої країни. Війна внесла багато неконтрольованих питань, які сьогодні руйнують насамперед економіку України. Звертаюся до вас з цієї трибуни з пропозицією спільно (парламент і уряд) розробити програму щодо підтримки економічно та стратегічно важливих галузей в економіці України.

Подивіться, що сьогодні відбувається. Ще два-три місяці й на більшості промислових підприємств почнуть звільняти людей. В Україні шалено зростатиме безробіття. Ми пропонуємо подумати й розробити програму, за допомогою якої в Україні насамперед відбуватиметься зростання в галузях промисловості, завантажити, не дати можливості звільняти людей, а навпаки дати підприємствам додаткові державні замовлення, і за рахунок цього піднімати економіку, податки, а найголовніше — зберегти робочі місця.

Передусім сьогодні можна порушувати питання щодо всіх комунальних підприємств, зруйнованих територій тощо. Ми маємо можливість, відбудовуючи території, завантажити нашу промисловість за такими напрямами як, наприклад, будівництво трансформаторів, підстанцій, електромереж, нових водогонів, підняття комунальних теплопостачальних підприємств, які можемо за рахунок української промисловості повністю переоснастити, впровадити програми енергозбереження, що дало б можливість сьогодні скоротити витрати газу, електроенергії для більшості комунальних підприємств і приватного сектору.

Розумію, що грошей немає. Напевно, це має бути друга частина нашої розмови сьогодні з Європейським Союзом, Сполученими Штатами Америки, щоб ми отримували фінансову, військову допомоги, зокрема й допомогу в обсязі 3,5 мільярда доларів на рік, що дало б можливість завантажити цю промисловість і зробити корисну справу для України — скоротити споживання газу,

електроенергії, переоснастити наші міста, громади і, дійсно, провести енергомодернізацію України. Насамперед це завантажить українські промислові підприємства. Це перше.

Друга частина — це велика промисловість. Йдеться про, наприклад, інтеграцію «Укрзалізниці» спільно з Європейським Співтовариством в європейську мережу. Це мільярди доларів, які треба витратити для того, щоб в Україну прийшла європейська колія, можливість працювати, вивозити безпосередньо з України, нові транспортні коридори. Але це має бути програма, про яку вже треба думати. І це робочі місця, зокрема для українських підприємств.

Пропоную спільно з урядом створити нормальну групу, яка підготувала б план дій... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Арешонкову Володимиру Юрійовичу, депутатська група «Довіра».

Білозір Лариса Миколаївна. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні колеги! Дорогі українці! Насамперед хочу подякувати Збройним Силам України — захисникам та захисницям, які вже 97-й день боронять Україну, виборюючи життя для українців. Наші співчуття рідним та близьким, побратимам, хто втратив близьких на війні. Дякуємо ЗСУ, що дають нам можливість працювати.

Незважаючи на війну, вся наша держава — військові, медики, лікарі, вчителі, аграрії, парламентарі працює, як єдиний організм заради одного — перемоги. Ми, члени української делегації Парламентського комітету асоціації між Україною та ЄС, на минулих тижнях працювали з нашими європейськими колегами на дипломатичному фронті в Європарламенті, брали участь у засіданнях комітетів з питань закордонних справ, транспорту, безпеки, оборони, культури, сільського господарства, зустрічалися з головою Європарламенту Робертою Мецолою та віцеголовою Європарламенту Евою Копач, лідерами фракцій, щоб привернути увагу до реальної ситуації в Україні, закликати до збільшення допомоги та санкцій, погодити конкретні дії й кроки, а саме продовжити підтримку України в контексті російської військової агресії.

Європейський Союз виділить 9 мільярдів євро фінансової допомоги для відбудови України і 2 мільярди євро військової допомоги. Але за оцінкою деяких європарламентарів кожен день війни в Україні коштує 400 мільйонів євро (використовується саме така сума, знищена техніка і техніка, яка використовується), і ми повинні приділяти увагу всередині країни щодо забезпечення армії всім необхідним. І це стосується не лише волонтерів, міжнародної підтримки. Держава також має діяти оперативно та ефективно, бо в нас немає часу,

і у військових не повинно бути нарікань з приводу забезпечення армії, оскільки це питання має бути пріоритетним.

Звертаюся до правоохоронних органів. Ті корупціонери та ділки, які під час війни зловживають на гуманітарній допомозі, на закупівлях, мають бути жорстко покарані. Наша делегація також працювала для посилення міжпарламентської співпраці з найбільшими союзниками-сусідами. Звичайно, потрібно ще працювати з Німеччиною, Францією у напрямі схвалення цими країнами та отриманні Україною статусу. Буде нелегко, але нам також потрібно в парламенті приділити увагу євроінтеграційним законопроектам. Сподіваюся, найближчим часом Президент підпише Закон «Про адміністративну процедуру», яка фактично є ключовою у вступі нашої країни до Європейського Союзу.

Дякую кожному громадянину України, кожному з вас, колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату В'ятровичу Володимиру Михайловичу, фракція «Європейська солідарність»

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Хочу закликати вас до солідарності. Нам, дійсно, дуже важливо отримати кандидатство і стати членом Європейського Союзу. Це можливо буде лише у разі, якщо ми тут об'єднаємося, не ворогуватимемо один з одним, а розумітимемо, яку країну хочемо побудувати, і заткнемо роти тим, хто проти нашого членства в ЄС. Але об'єднуватися треба навколо чогось. Насамперед — це загальні правила демократії, це верховенство права.

Сьогодні ви хочете голосувати за так звану дистанційку. Це, коли депутати сидітимуть на блакитному узбережжі в каннах і ніццах і тиснутимуть кнопки, не з'являючись в зал. Друзі, солдати не дистанційно воюють. Дистанційка, можливо, була виправдна під час пандемії. Ви тут всі без масок. Окрім обмеження демократії та нівелювання ролі парламенту зробити так, щоб ми тут не збиралися, — це злочин, це неправильно, цього не сприймуть у жодній нормальній країні. Ми не будемо за це голосувати.

Це не єдиний факт, коли ми бачимо проблеми з демократією. Знаєте, кілька днів тому я був на кордоні з Петром Порошенком, який як член постійної делегації у Парламентській асамблеї НАТО, їхав на засідання, в офіційне відрядження, підписане Головою Верховної Ради України паном Стефанчуком. Якийсь прикордонник, начальник зміни Іван Головченко не випускав народного депутата без жодних причин і не несе за це жодного покарання. У статті 26 Закону України «Про статус народного депутата України» виписано, що ніхто не має права обмежувати повноваження народного депутата в умовах воєнного

стану. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України про правила перетину кордону під час воєнного стану виїжджати можуть будь-які особи, які не є військовозобов'язаними. Перешкоджання депутату у виїзді за кордон і в участі на засіданні НАТО є злочином, предбаченим статтею 351 Кримінального кодексу України. Але всім байдуже: можна принизити кожного громадянина, депутата, кожній людині наплювати в обличчя чи на закон. Завтра ви можете опинитися на цьому місці, вас можуть принижувати. А хто захистить ваші права?

Ви сьогодні хочете змінити омбудсмена. Я розумію, що є справедливі претензії до Людмили Денісової у всіх. Але в незаконний спосіб, всупереч думці правозахисників змінювати омбудсмена на маріонетку — це такий самий злочин, як вимикати без жодних причин незалежні телеканали з мережі «T2», закривати їх, обмежувати свободу слова, а потім сподіватися, що хтось нас прийме до Європейського Союзу чи дасть кандидатство. Дуже великий ризик, що не дадуть. Відповідальність буде кожного, хто, тиснучи кнопку, вбиватиме демократію і державність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Кісільову Ігорю Петровичу, депутатська група «Відновлення України» у Верховній Раді. Будь ласка.

КІСІЛЬОВ І.П., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Плачковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плачкова Тетяна. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, шановні колеги! Важко про це говорити, але війна, дійсно, диктує свої правила. І те, що є декілька ключових напрямів, які в складних умовах має забезпечувати держава, розуміє кожен з нас. Перше і найпріоритетніше — фінансування Збройних Сил України, сфери оборони і нацбезпеки; друге — соціальна підтримка людей та виплата пенсій; третє — забезпечення резервного фонду, щоб мати можливість оперативно реагувати та допомагати тим населеним пунктам, які найбільше страждають та потерпають від дій ворога.

Дуже важливо, що всі ці три ключові позиції сьогодні відображені в законопроєкті про секвестр держбюджету, який ми будемо розглядати. Збільшення видаткової частини бюджету — вимушений, складний, але надважливий крок. Тим більше що одним з джерелом фінансування є зменшення, зняття фінансування з політичних партій. Так, сьогодні не політичні партії мають отримувати

кошти, а Харків, харків'яни, інші міста та села, їхні незламні мешканці, які вже понад 90 днів тримають оборону під постійними обстрілами та руйнуваннями. Українська армія — наші хлопці та дівчата на передовій гарантовано мають отримувати 30, 100 тисяч гривень бойових. Ми маємо це забезпечити, це наш обов'язок і обов'язок уряду.

I не менший обов'язок — підтримка людей, що втратили роботу. Законопроектом про зміну до бюджету ми закриємо питання щодо фінансування тих заявок у єПідтримці, які надійшли ще в березні й досі не виконані. Абсолютно всі борги перед підприємцями мають бути виконані. Щодо соціальної сфери, ми підтримуємо внутрішніх переселенців в оплаті житла та житловокомунальних послуг, забезпечуємо необхідні дотації до Пенсійного фонду, який, на жаль, потерпає в час зменшення економічної активності. Таким чином, пенсії також мають бути виплачені в повному обсязі.

Переконана, цей законопроект буде підтриманий Верховною Радою, і депутатська група «Відновлення України» також його підтримає.

Безумовно, ми маємо бути єдині, робити рішучі кроки задля того, щоб Україна вистояла і перемогла.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Соболєву Сергію Владиславовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Ті умови, у яких сьогодні опинилося практично 100 відсотків населення, неможливо порівняти навіть і близько з тим, що сьогодні відбувається на передовій. Але не менш важлива ситуація і аналіз того, що відбувається за передовою, на окупованих територіях, які на сьогодні знаходяться під владою рашистських фашистів.

За ці важкі місяці ми змогли побачити лише частину тих жахів, після звільнення територій Київщини, Чернігівщини, частини Харківщини, Сумщини. Ми можемо лише уявити, що зараз відбувається на окупованих територіях Херсонщини, Запоріжжя, Донеччини, Луганщини, частини Харківщини. Ті уривки, які ми маємо можливість отримати саме з підконтрольних російськими фашистами територій, дають поштовх до подальших наших дій для того, щоб передбачити і, з одного боку, максимально захистити патріотів, які залишилися на цих територіях, а з іншого боку, щоб кожен, хто пішов на співпрацю із загарбником, вже зараз розумів, чим це для нього закінчиться після звільнення всіх територій України.

Саме тому наша фракція наполягає, щоб на наступному засіданні ми повернулися до закону про колабораціонізм. Бо може так статися, що той, хто

сьогодні співпрацює з російськими загарбниками, ходить під їхньою охороною, потім видаватиме себе за жертву, а той, хто сьогодні протиставить себе російським загарбникам, відповідно до дописів і заяв тих, хто співпрацює сьогодні з росіянами, виявиться жертвами. Це питання стосується ряду професій, таких як медики, вчителі, ті, які забезпечують життєдіяльність міст, сіл і селищ, перебуваючи на окупованій території. Саме тому сьогодні це питання стає нагальним, щоб потім покидьки не стали героями, а герої не виявилися останніми в цій ситуації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Колтуновичу Олександру Сергійовичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Наша депутатська група, безумовно, підтримає ті законодавчі ініціативи, на сьогодні їх 29, направлені на економічний, соціальний розвиток, на врегулювання дефіциту бюджету, інших кризових моментів.

Але хотів би звернути увагу насамперед на те, що на минулому пленарному засіданні були, чесно кажучи, неприйнятні для воєнного стану речі, наприклад, скасування ПДВ для аудіокниг, або те, що було раніше — скасування ПДВ для преміальних авто. Тобто такі норми потрібно вилучати, рухатися далі й підтримувати.

Щодо підтримки реального сектору економіки — мікро, малого та середнього бізнесу. За даними Національного банку на сьогодні не відкрилося 17 відсотків підприємств, 60 відсотків підприємств з тих, що залишилися, працюють на менший обсяг завантаженості. За даними Європейської Бізнес Асоціації 23 відсотки з тих підприємств (малий і середній бізнес) також на сьогодні не працюють. А отже, на сьогодні одним з ключових питань, для того щоб підтримати національну економіку, є підтримка саме малого та середнього бізнесу, зменшення загального податкового кумулятивного навантаження на малий та середній бізнес, на реальний сектор економіки в цілому. Зважаючи на той факт, що бюджет України на сьогодні формується значною мірою за рахунок зовнішніх запозичень, у нас є можливість компенсувати за рахунок цього зниження податкових ставок для реального сектору. Це перше.

Друге – це, безумовно, проходження опалювального сезону. Завжди ми акцентували увагу на тому, що влітку потрібно готуватися до зими.

Ви бачили дані НАК «Нафтогаз України», яка опублікувала цифри щодо трикратного збільшення ціни на газ для теплокомуненерго. Це означає, що в бюджеті необхідно буде передбачати на зиму компенсатори і вирівнювання

цієї різниці на енергоносії для місцевих бюджетів, покриття комунальних платежів.

Отже, зважаючи на це, сьогодні необхідно якщо вже й вносити зміни до податкового законодавства, то також прибирати й ПДВ з ціни на газ для потреби населення й теплокомуненерго, щоб в цей складний час хоч частково зробити підйомними комунальні тарифи.

Третє. Сьогодні у ваших виступах лунала інформація про те, що у нас є інтеграційні прагнення, підтримка євроінтеграції. Але для цього необхідно не постанови приймати, а відкрити перелік копенгагенських критеріїв в економічній сфері та подивитися, де й які ми можемо досягати, зробити під це фінансовоекономічне обґрунтування. Тоді це буде реальний продукт, для того щоб економіка України була успішною і європейською.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Час, відведений для виступів, вичерпано. Переходимо до наступного питання.

Сьогодні день народження нашої колеги народної депутатки України Марії Миколаївни Іонової, фракція «Європейська солідарність». Давайте її привітаємо (Оплески).

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування питання порядку денного. Прошу народних депутатів взяти участь в сигнальному голосуванні, натиснувши на зелену кнопку «За». Нагадую, утримуючи сенсорну кнопку, необхідно натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до кінця голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, починаємо сигнальне голосування.

(3a) - 240.

Шановні колеги, я можу запросити всіх до залу, щоб ще раз провести сигнальне голосування, тому що не розумію, що відбувається? Будь ласка, запросіть народних депутатів безпосередньо на їхні робочі місця.

Шановні колеги, ще раз проводжу сигнальне голосування, працюємо із сенсорною кнопкою, не забувайте. Будь ласка, ще раз сигнальне голосування.

(3a) - 275.

Дякую.

Це ж інша справа.

Шановні колеги, перелік питань, попередньо узгоджений Погоджувальною радою, вам надано. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Ми домовилися, що спочатку будуть питання без обговорення, які ми голосуємо або в першому читанні та в цілому, або лише в першому читанні.

Після цього, можливо, розглянемо кілька законопроектів. Далі – виступ гості, і ми продовжимо працювати.

До того ж надійшла ініціатива 125 народних депутатів щодо одного кадрового питання (я так розумію комітет цим займається), яке ми також сьогодні голосуватимемо. Після цього ми завершимо розгляд питань порядку денного.

_____

Шановні колеги, прошу підготуватися. Починаємо з питань, як ми й домовилися, які йдуть без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (№ 7413). Спочатку потрібно включити це питання до порядку денного сесії.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (№ 7413). Прошу голосувати.

(3a) - 296.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися це питання голосувати без обговорення. Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (№ 7413) за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 299.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (№ 7363).

Шановні колеги, спочатку потрібно включити це питання до порядку денного сесії.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (№ 7363). (Шум у залі).

Що таке? Шановні колеги, зараз ми включаємо до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (№ 7363). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 305.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися цей законопроект без обговорення прийняти за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (№ 7363) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 312.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України» (№ 7364), який також треба спочатку включити до порядку денного сесії.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України» (№ 7364) до порядку денного сесії.

(3a) - 311.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися цей законопроект прийняти за основу без обговорення.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України» (№ 7364) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 308.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, перепрошую. Ставиться на голосування пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України» (№ 7364). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 310.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, під час голосування попереднього законопроєкту я пропустив і не поставив на голосування пропозицію щодо скорочення строків. Якщо ви дозволите, це процедурне рішення, ми можемо також його проголосувати.

Ставиться на голосування пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (№ 7363). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 315.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект № 7280 (друге читання). Ми домовилися з колегами, ніхто не ставитиме поправок. Отже, шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому... Шановні колеги, виникло якесь непорозуміння, перепрошую. Законопроект № 7394... Ви розберіться, будь ласка.

Наступне питання — проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) щодо позбавлення Російської Федерації статусу держави — члена ЮНЕСКО» (№ 7394). Шановні колеги, ми домовлялися без обговорення проголосувати це питання. Прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) щодо позбавлення Російської Федерації статусу держави — члена ЮНЕСКО» (№ 7394) до порядку денного. Прошу голосувати.

(3a) - 317.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) щодо позбавлення Російської Федерації статусу держави — члена ЮНЕСКО» (№ 7394) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 311.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання виробництва спирту етилового денатурованого» (№ 7401).

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання виробництва спирту етилового денатурованого» до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 316.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій та груп було прийнято рішення без обговорення прийняти цей законопроект за основу і в цілому.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання виробництва спирту етилового денатурованого» (№ 7401) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 315.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий в цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки» (№ 7347). Ставиться на голосування пропозиція про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 317.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій та груп було прийнято рішення без обговорення прийняти його за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки» (№ 7347) за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 316.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий в цілому.

19

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325).

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 320.

Рішення прийнято (Шум у залі).

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу... Я ж кажу, з урахуванням пропозицій комітету. Їх не треба читати. Вони ϵ в комітеті.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325) за основу з урахуванням пропозицій комітету, які викладені в рішенні комітету. Прошу голосувати.

(3a) - 322.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій, поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 320.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання додаткових гарантій захисту журналістам, які працюють в районах ведення воєнних (бойових) дій» (№ 7367).

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання додаткових гарантій захисту журналістам, які працюють в районах ведення воєнних (бойових) дій» (№ 7367) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 320.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, доповідаю, що на засіданні наших лідерів фракцій і груп було ухвалено рішення прийняти його без обговорення за основу та в цілому. Проте члени фракції «Європейська солідарність» просять прийняти лише за основу, але ми скоротимо тоді строки подачі.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання додаткових гарантій захисту журналістам, які працюють в районах ведення воєнних (бойових) дій» (№ 7367) за основу. Прошу народних депутатів голосувати тільки за основу.

(3a) - 322.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання додаткових гарантій захисту журналістам, які працюють в районах ведення воєнних (бойових) дій» (№ 7367). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 321.

Рішення прийнято.

Наступний проект Постанови «Про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) проти представників Російської православної церкви» (№ 7332).

Нам потрібно включити це питання до порядку денного сесії.

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Постанови «Про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) проти представників Російської православної церкви» (№ 7332) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) проти представників Російської православної церкви» (№ 7332) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 292.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

_____

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель» ($N_2 6485$). Шановні колеги, ми домовилися його також прийняти без обговорення, але тільки за основу.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель» (№ 6485) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 313.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель» (№ 6485). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 297.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Шановні колеги, ті питання, що без обговорення, завершилися, переходимо до більш традиційної роботи Верховної Ради України.

Оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів за державну реєстрацію у сфері містобудівної діяльності» (№ 5656) (друге читання).

Хтось наполягатиме на поправках? Шановні колеги, ніхто не буде... Ніна Петрівна.

Одну хвилину, я знайду цей законопроект.

Поправка 1. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 2. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 4. Королевська. Не наполягає.

Поправка 5. Гетманцев. Не наполягає.

Поправка 6. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 7. Жмеренецький. Не наполягає.

Поправка 8. Мінько. Не наполягає.

Поправка 9. Савчук. Не наполягає.

Поправка 10. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 11. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 12. Королевська. Не наполягає.

Поправка 13. Гетманцев. Не наполягає.

Поправка 14. Савчук. Не наполягає.

Поправка 15. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 16. Жмеренецький. Не наполягає.

Поправка 17. Мінько. Не наполягає.

Поправка 20. Савчук. Не наполягає.

Поправка 21. Васильченко. Не наполягає.

Так, не наполягає, не наполягає.

Я так розумію, наполягає лише Ніна Петрівна. Який номер вашої поправки?

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). На підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ставитиме лише на підтвердження? А хтось буде ставити свої поправки?

ЮЖАНІНА Н.П. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, то скажіть, що своїх немає. На підтвердження.

Будь ласка, Ніна Петрівна...

Олексій Гончаренко. Будь ласка. Називайте одразу номер поправки.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Поправка 3.

Справа в тому... Насправді, це достатньо технічна поправка, але ми не мали можливості виступити щодо бюджету, тому хотів би сказати кілька слів щодо того, що сьогодні нам треба мати іншу економічну політику. Необхідно припинити всі спроби щось витиснути з бізнесу, з громадян, казати, що наші підприємці якісь не такі. Сьогодні кожна людина, яка дає хоча б одне робоче місце, є святою, справжнім патріотом, і ми повинні їх підтримувати. Тому наше завдання — підтримати всіх, хто сьогодні працює, припинити з когось, щось вичавлювати, а навпаки, дати повну лібералізацію щодо всього. У будь-якому разі сьогодні основна надія держави в фінансовому сенсі на підтримку з боку заходу і наших партнерів.

Тому давайте підтримувати наших підприємців, а не вичавлювати з них останнє.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексію Олексійовичу, я так розумію, ви не наполягаєте, щоб збивати цю поправку? Добре. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Прошу народних...

Ніно Петрівно, будь ласка. Яку ви хочете поправку?

ЮЖАНІНА Н.П. Шановний головуючий! Шановні колеги! Зверніть, будь ласка, увагу на поправку 26.

Насамперед неприпустимо через законопроекти з одного рядка вносити зміни до Податкового кодексу, це заборонено законом України. Прошу з підстав того, що поправка 26 стосується саме того, щоб «Укравтодору» дозволити брати бюджетні зобов'язання в межах 70 мільярдів гривень за умови відтермінування оплати таких договорів до відновлення повних ставок податків, які ви скасували в березні. Шановна владо, ви точно пустилися берега, не контролюєте свої дії. Ви в березні відмінили ввізний акциз і акциз виробників нафтопродуктів, ви розуміли, що це єдине джерело наповнення Державного дорожнього фонду. Сьогодні ви, розуміючи свою помилку... Але ви ж прикривали слова високих посадовців. Будь ласка, не голосуйте за цю поправку, дайте над нею попрацювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу уваги! Будь ласка, займіть свої робочі місця. Поправка 26 підтримана комітетом. Водночас шановна Ніна Петрівна просить поставити її на підтвердження. Наскільки я розумію, комітет наполягає, щоб вона залишилася в законі. Дивлюся на Юрія Юрійовича (Шум у залі).

Шановні колеги, ставиться на голосування для підтвердження поправка 26. Прошу голосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Поправку підтримано.

Шановні колеги, більше ніхто не ставить на підтвердження, отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів за державну реєстрацію у сфері містобудівної діяльності» (№ 5656) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 282.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий в цілому. Вітаю, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про деякі питання заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» та забезпечення їх стабільного розвитку» (№ 7307). Ми домовлялися, що будуть поправки «Батьківщини», Ніни Петрівни Южаніної та Юлії Клименко.

Шановні колеги, прохання, щоб ми упродовж 20 хвилин завершили розгляд цього питання, бо в нас буде гостя.

Отже, йдемо по запропонованих поправках. Хтось ставитиме свої поправки на врахування? Будуть, я бачу.

Поправка 2. Наливайченко, Кириленко.

Іване Григоровичу, будь ласка, 2 хвилини.

Перепрошую, Наливайченко, будь ласка, 2 хвилини (Шум у залі).

Зрозуміло, Наливайченко – 2 хвилини та Іван Григорович – 2 хвилини.

Почнемо з Наливайченка. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні колеги, пані та панове! Ми зараз маємо зрозуміти, що запустити «Укроборонпром» — означає запустити українську оборонку.

Фракція «Батьківщина» як команда у Верховній Раді пропонує ефективний шлях для того, щоб озброєння, знаряддя, яке потрібне для перемоги України, вироблялося і ремонтувалося на наших заводах, щоб таким чином двигун оборонки запрацював на повну потужність. Це перше.

Друге. Ми у використанні озброєння і знаряддя майже повністю перейшли на стандарти НАТО. Це означає, що «Укроборонпром» має отримати від наших міжнародних партнерів разом зі зброєю і боєприпасами ліцензії на ремонт цієї ж військової техніки та зброї. Зараз золотий момент це зробити.

Ми звертаємося до вас, до влади, допомагаємо, щоб саме зараз це було зроблено. Для чого? Та для того, щоб Збройні Сили України постійно і у повному обсязі отримували: гаубиці, знаряддя, техніку, снаряди, щоб все необхідне ремонтувалося в Україні.

Третє. Ми наполягаємо, щоб українські розробники ракет, які у 2014-2015 роках, на жаль, не отримали підтримки на виготовлення протиракетних, протиповітряних систем, сьогодні отримали цю допомогу. А це називається контракти на виготовлення протиракетних комплексів «Дніпро», «Грім» та інших, які Державне київське конструкторське бюро «Луч» та Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» має, розробило і чекає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.

Іван Григорович — 2 хвилини, після нього Цимбалюк Михайло Михайлович — 1 хвилина. Хто ще ставитиме?

Іван Григорович Кириленко. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний

пане Голово! Шановні колеги! За кілька днів до початку широкомасштабної рашистської агресії в цьому залі розглядався законопроект, яким ми пробачили уряду, що він вкотре порушив Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність» і не подав до Верховної Ради пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку, а значить і фінансування, наукових та дослідних розробок. Здавалося б, звичайна, рядова подія, але коли копнули глибше, виявилося, що в результаті такої бездіяльності кілька років серед пріоритетів на згадці не було ані оборонного комплексу, ані аграрної сфери. Чим це обернулося сьогодні для долі держави, нашого народу — зайве казати. Хто ще не вірить, почитайте нещодавнє інтерв'ю Горбуліна. Щось подібне із цим законом.

У надзвичайно важливій та чутливій сфері, якою є оборонний комплекс, пропонуються норми, що містять в цей тяжкий для країни час реальні корупційні ризики. Так, відповідно до частини п'ятої статті 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» здійснення оренди передбачає дотримання таких основних принципів як відкритість та прозорість, рівність та змагальність, захист економічної конкуренції, забезпечення конкурентних умов оренди та інших видів договорів. Натомість маємо: запропонована в першому читанні нова частина п'ята до статті 3 закону за основним змістом, який містив і містить корупційні ризики, до другого читання тихенько перенесена комітетом до статті 4 «Прикінцеві положення». Із законопроекту, підготовленого до другого читання, не зрозуміло чи стосуються відповідні доповнення господарських були перетворені державні товариств, унітарні підприємства В «Укроборонпрому».

Друзі, за ті законопроекти, де ϵ корупція в цей тяжкий час та ще й в «Укроборонпромі», фракція «Батьківщина» не голосуватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка, 1 хвилини.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Чинним законодавством до переліку основних елементів оборонно-промислового комплексу України також віднесені, окрім підприємств, органи державного управління, установи та організації. Водночас у законопроекті пропонується надати уповноваженим суб'єктам право безоплатної передачі майна у випадках, якщо така передача здійснюється з метою забезпечення діяльності підприємств оборонно-промислового комплексу. У такий спосіб невиправдано звужується коло суб'єктів оборонно-промислового комплексу, в інтересах яких можлива безоплатна (підкреслюю, безоплатна) передача майна, адже наведене в законопроекті формулювання

залишає поза увагою органи державного управління, установи й організації, що ϵ неправильно.

Ми не можемо голосувати за такий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юліє Клименко, ви теж візьмете 2 хвилини, чи будете ставити всі свої поправки?

Юлія Клименко, 1 хвилина, і потім Ніна Петрівна Южаніна.

Клименко. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Шановні колеги! У мене було багато поправок до цього законопроекту, частину врахували. Але поправки 20 і 40 стосувалися того, щоб усі договори оренди або управління майном стали оприлюднені після закінчення воєнного стану, щоб наші громадяни бачили, чим займалися в «Укроборонпромі», Кабінеті Міністрів, а також усі договори, що укладалися у воєнний період. Це вносить прозорість. Ми не маємо права приховувати цю інформацію після воєнного стану. Згодна, що під час воєнного стану вона повинна бути закрита, але протягом чотирьох місяців після закінчення воєнного стану ця інформація повинна бути оприлюднена, і ми повинні побачити реальні ціни, за якими укладалися договори оренди та інші договори «Укроборонпрому».

На жаль, вони не були враховані. Я так розумію, прозорість не на часі. Хотілося б, щоб все-таки ці договори так чи інакше були оприлюднені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Леонідівно.

Ніно Петрівно Южаніна, яка поправка? Чи ви також візьмете час на виступ? Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, будемо йти за поправками.

Поправка 19. Шановні колеги! Я із задоволенням слухала, на чому ви наполягали. Дуже дивно, коли приймали цей законопроект у першому читанні, я зрозуміла, що до другого читання ми підійдемо більш конструктивно. Тому що насамперед нашим завданням було, щоб на діючих підприємствах «Укроборонпрому», куди прийдуть орендарі, не розкрадали те, що залишилося, не робили ніяких диверсійних заходів і не виносили технічну документацію.

У поправці 19 йдеться про те, що погодження таких договорів має відбуватися не тільки з «Укроборонпромом», про що ми вже почули і дали характеристику цьому органу, а й з Кабінетом Міністрів як органом управління. Цей додатковий контроль для того, щоб не допустити туди абикого і убезпечити діяльність «Укроборонпрому». Чому не підтримано цю поправку? Підтримайте її, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 19 народної депутатки Южаніної. Комітет пропонує її відхилити, прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 126.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, будь ласка, наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 31. Усе-таки, колеги, я до вас звернуся ще раз за здоровим глуздом. Якщо ми розуміємо, що на цій території мають знаходитися підприємства, які допоможуть нам виготовляти військову техніку і різну продукцію, то чому не врахували таку поправку, де зазначено, що орендарем може бути виключно особа, яка здійснює діяльність з виробництва, розроблення, модернізації, ремонту чи обслуговування озброєння, військової спеціальної техніки і має необхідний дозвіл на роботу з державною таємницею?

Розумієте, ми ж там не якісь прикраси виготовлятимемо, а хочемо убезпечити і допомогти Збройним Силам України. Дуже вас прошу підтримати поправку 31.

Запам'ятайте: чим більше ми зараз зробимо для Збройних Сил, а не для якихось там «хотєлок», тим краще буде всім нам, і ми пришвидшимо нашу перемогу. Будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, коротко позиція комітету.

КОПИТІН І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 129, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановна Ніно Петрівно.

Цю поправку відхилено, оскільки в ній пропонується встановити надто жорсткі норми для майбутнього орендаря, які, можливо, призведуть до зайвих ускладнень процедури. Це ускладнить процес.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 31 народної депутатки Южаніної. Комітет пропонує її відхилити. Аргументацію обох сторін ви почули. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 104.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, ви завершили чи ще ϵ ?

Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Свої поправки завершила. Хочу поставити на підтвердження поправку 42.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, члени комітету! Я з великою повагою ставлюся до вас, але ви зробили не все залежне від вас для того, щоб не допустити того, що ми маємо на практиці. Можливо, у вас не вистачає досвіду. Але сьогодні є велика ймовірність проникнення на ці підприємства абикого.

Ви кажете, що мої вимоги ускладнюють процедуру. Та ні, це наша надійність.

Поправка 42. Ось дивіться, ви врахували одну з моїх поправок, але знову допустилися неприпустимої помилки щодо термінів укладення таких договорів. Як кажуть мені директори цих підприємств, з жодним орендарем не може бути юридично такий термін дії договору на час воєнного стану та три місяці після нього. Треба знайти нову конструкцію, бо ми часто використовуємо таке. Але тут є особливості, що потім ви не виколупаєте те підприємство...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 42, яку Ніна Петрівна ставить на підтвердження.

КОПИТІН І.В. Ніно Петрівно, дякую. Допрацювавши на засіданні комітету, з представниками «Укроборонпрому», Кабінету Міністрів, ми вирішили це залишити в такій редакції. Якщо ваша ласка, підтримайте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування для підтвердження поправки 42. Комітет її врахував. Водночає Ніна Петрівна просить поставити на підтвердження цю поправку. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 232.

Рішення прийнято.

Поправка залишається підтриманою.

Шановні колеги, обговорення цього питання ми завершили, переходимо до прийняття рішення.

Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про деякі питання заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» та забезпечення їх стабільного розвитку» (№ 7307) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 238.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, через 15 хвилин до нас завітає гостя. Зараз я вимушений піти, тому давайте оголосимо на 10 хвилин перерву. Але дуже прошу, щоб о 13 годині 25 хвилин всі були в залі. Отже, 10 хвилин перерви і о 13 годині 25 хвилин — усі в залі.

Дякую.

(Після перерви)

КОРНІЄНКО О.С., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прохання запросити народних депутатів до сесійного залу, зайняти свої робочі місця, підготуватися до зустрічі шанованих гостей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця (*Шум у залі*).

Шановні народні депутати! У засіданні Верховної Ради України бере участь Президент Словацької Республіки Зузана Чапутова. Запрошую до залу засідань вельмишановну пані Президента. Прошу привітати (Оплески).

Шановні народні депутати! Маю честь повідомити, що сьогодні пані Президент Словацької Республіки Зузана Чапутова виступить із промовою.

Дозвольте звернутися до вас, вельмишановна пані Президенте. Від імені українського парламенту висловлюємо слова щирої вдячності словацькому народу, Національній Раді Словацької Республіки, уряду Словаччини, вам особисто за послідовну і рішучу підтримку України.

У визначальний для нас і нашої держави час ваша країна була поруч і одразу подала дружню руку. Завдяки вашій допомозі ми даємо відсіч агресору і наближаємо нашу перемогу. Ваша країна прийняла понад 400 тисяч наших співвітчизників, які у зв'язку з війною вимушені були покинути рідні домівки, з них майже 80 тисяч подали заяви для отримання у вашій державі тимчасового захисту. Усебічна турбота дружньої Словаччини про наших людей назавжди залишиться в пам'яті та серцях українців.

Вдячні вам за принципову позицію щодо запровадження санкцій проти Російської Федерації. Твердо переконані, що всеохоплюючий санкційний тиск на Росію зможе швидше позбавити її ресурсів, необхідних для продовження війни.

Ми високо цінуємо вашу сильну віру в нас, віру в те, що Україна достойна бути разом з вами в Європейському Союзі. Ваша країна є одним з потужних драйверів у процесі якнайшвидшого отримання нашою державою статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Для українського народу повноправне членство в Європейському Союзі — це омріяна стратегічна мета. Прямо зараз у запеклих боях наші найкращі сини та доньки відстоюють цінність демократії, права і свободи людини, верховенства права, європейське майбутнє нашої держави. Сподіваємося, ваша впевненість

у тому, що Україна здатна зробити Європейський Союз кращим, надихне й інші держави – члени ЄС думати та діяти так само.

Шановні народні депутати, до слова запрошується Президент Словацької Республіки Зузана Чапутова (Оплески).

ЗУЗАНА ЧАПУТОВА., *Президент Словацької Республіки*. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні пані та панове народні депутати! Шановні присутні! Сьогодні перед обідом я відвідала Ірпінь та Бородянку і бачила цей жах, який спричинила російська армія. У мене в думках було одне запитання: яким правом вам заподіяли таку шкоду, так образили? На це немає жодної нормальної відповіді.

Якщо б все йшло за планом Володимира Путіна, сьогодні ваша країна була б під владою окупаційних військ, а в Києві правив би маріонетковий уряд, підпорядкований Кремлю. План Володимира Путіна провалився. Натомість звертаюся до вас — представників українського народу, обраних шляхом вільних і демократичних виборів, до великого народу великої держави. Руїни, які я бачила у передмісті, це трагічні сувеніри путінської фантасмагорії, уяви про світ, що існує лише в умах тих, хто не вірить у свободу людини, хто не вірить у право народу і країни обирати власний шлях і свою долю, уява, яка є небезпечною не лише для України, а й для усього демократичного світу.

Шановні присутні, реальність очевидна: Росія вже давно веде війну проти українців. Конфлікт почався не з варварського ракетного удару похмурого лютневого ранку 2022 року, а задовго до того масованою пропагандою, яка заперечувала вашу державність, вашу національну чи культурну ідентичність, вашу мову. Дегуманізація українців та українок була розпочата задовго до того, як російські солдати вчинили військові злочини в Бучі чи Маріуполі, задовго до того, як «зелені чоловічки» та «їхтамнети» вторглися до Криму і Донбасу у 2014 році. Реальність така, що за всі ці вісім років ми як Захід не зробили достатньо, щоб зупинити Москву.

Багато хто думав, що їм вистачить Криму, що Росія задовольниться частиною Донбасу. Словаки дуже добре знають такий сценарій. Адольф Гітлер заповідав світові на початку Другої світової війни, що Чехословаччина, вільна і демократична, не є частиною його плану щодо нової Європи. Він агресивно захопив нашу територію, поки наші союзники на Заході закривали на це очі. Вони гадали, що Мюнхенською угодою засіяли мир, проте зіжали ганьбу, не відвернули війни, яка знищила мільйони наших життів, і життя людей вашої країни.

3 24 лютого 2022 року стало ясніше ясного, що шмат території Донбасу чи Криму Путіна не цікавить. Він прагне знищити Україну, тому що ви інші. Ви будували відкрите суспільство та економіку, зміцнювали правову державу, боролися з корупцією. Своїм способом життя ви щодня доводили, що більше не хочете мати нічого спільного з *homo sovieticus (Оплески)*. Один із власних пропагандистів Путіна на вашу адресу сказав: «Ви – антиросія».

Дорогі українці й українки! Сьогодні ви захищаєте свою країну, своє життя, своє майбутнє і своє право приймати рішення самостійно. Ви захищаєте право і правила, які гарантували нашому континенту десятиліття миру, правила, які сьогодні зримо топче Російська Федерація. Своєю боротьбою ви захищаєте і нас, і ми дякуємо вам за це. Ваша війна справедлива й оборонна. У цій війні весь демократичний світ на вашому боці, і не лише риторикою, яку ви вже давно слухаєте, зараз настав час дій.

Ми як ваші сусіди відчуваємо прямі наслідки російської агресії проти вас, і не закриваємо очей. Ми сьогодні входимо до тих країн, які, беручи до уваги кількість населення, допомагають найбільше. Ми не можемо воювати разом з вами зі зброєю в руках, але хочу сказати, що ми можемо зробити і що робимо.

По-перше, ми подбаємо про тих, кому через війну довелося виїхати за кордон, про ваших дружин і дітей доти, доки їм це буде потрібно (Оплески).

Я пишаюся потужною хвилею солідарності своїх співгромадян. У перші дні вторгнення я на нашому спільному кордоні привітала ваших громадян і бачила наслідки пекла, яке Путін створив на вашій землі. Я бачила страх, біль, але й велику рішучість в очах тих, кому ми давали притулок.

Хочу запевнити вас, що страх зникає, ми допомагаємо їм вгамувати біль, проте незламність завжди присутня. Ваші близькі, жінки, матері, бабусі, діти думають про вас і моляться за вас. Вони вірять, що незабаром зможуть повернутися у вільну країну.

По-друге, ми знаємо, що окупантів з вашої країни не виженуть наші пакунки з ліками та продуктами. Вашим захисникам потрібна військова техніка та спорядження, тому допомагаємо і будемо допомагати в цьому напрямі (Оплески).

Нещодавно це була система оборони С-300 чи розмінувальна техніка та боєприпаси, незабаром це буде гаубиця *Zuzana*. Ми також говоримо з нашими партнерами та союзниками, що Україні потрібна не лише гуманітарна, а й військова допомога.

По-третє, ми не будемо стуляти рота, не будемо мовчати, коли Росія чинитиме військові злочини на очах усього світу. Я бачила сьогодні, що залишили після себе російські окупанти в передмісті Києва. Місяць тому вашій прокуратурі та експертам почали допомагати судові експерти та поліцейські зі Словаччини. Я знаю, що документування злочинів, які Росія вчинила в Україні, не поверне вам ваших близьких, але це дасть змогу розповісти всьому світу, що сталося, і звинуватити тих, хто це все спричинив (Оплески).

По-четверте, ми також допоможемо вам при експорті зерна та інших товарів, які сьогодні режим Путіна цинічно конфіскує або блокує в українських портах. Він сподівається, що це ще більше зламає вас економічно і послабить рішучість вільного світу санкціонувати агресію Росії, погрожуючи глобальним дефіцитом продовольства. Проте він досяг протилежного: сьогодні весь світ бачить, хто шантажує і на кого нападають. Наша рішучість допомогти вам не зменшилася, а навпаки зросла (Оплески).

Пані та панове, багато наших матерів і батьків досі пам'ятають вторгнення радянських військ до Чехословаччини у 1968 році. Тоді приїхали танки, щоб задушити наші зусилля, спрямовані на гуманізацію та демократизацію тоталітарного режиму. Того часу весь цивілізований світ засудив це вторгнення. У багатьох великих містах відбулися масові демонстрації. Проте світ зробив мало, щоб щось змінити. Демонстранти були також і на Красній площі в Москві: вісім хоробрих тоді виступали проти окупації Чехословаччини зі словами «За нашу і вашу свободу». Сьогодні за вашу і нашу свободу ми не тільки стоїмо на багатьох площах великих міст, а й допомагаємо і допоможемо вам, щоб не допустити такої самої помилки, як допустив світ у 1968 році.

Ми з вами, ви близькі нам. Понад 100 років тому, на початку Першої світової війни, неподалік на Софіївській площі перша чеська дружина склала урочисту присягу, до якої згодом долучилися словаки. Мешкали вони у Михайлівському монастирі, навчання відбувалися на Володимирській гірці. Ваша столиця була підвалинами нашого чехословацького руху опору, хоча тодішні можновладці не сприймали це серйозно. І знаєте, що сталося? З невеликої дружини під правильним командуванням зродилася армія легіонерів, з 1918 по 1919 рік вони контролювали всю Транссибірську магістраль, тримали під контролем всю радянську Росію і здобули міжнародний респект. Сьогодні нашої великої шани заслуговують ваші захисники і ви всі (Оплески).

Дорогі українки й українці! Я вірю, що ваша країна переможе у цій війні, і Росія повинна заплатити за свою величезну помилку. Тих, хто сьогодні закликає припинити військову допомогу Україні, закликає до вашої капітуляції, хто вважає, що примирення можливе навіть без виведення російський військ, нічому не навчила історія — 1938, 1968 чи 2014 років. А тим, хто сьогодні закликає до збереження обличчя Володимира Путіна, рекомендую прочитати біографічну книгу про нього під назвою «Людина без обличчя».

Шановні пані та панове депутати! Сьогодні продовжуються дебати щодо того, надати чи не надавати Україні статусу країни — кандидата на вступ до Європейського Союзу. Відповідь для нас і для вас зрозуміла. Україна належить до Європейського Союзу і буде його складовою. Словаччина і я особисто зробимо все, щоб це сталося якнайшвидше, і я продовжуватиму говорити про це з нашими європейськими лідерами.

Ми будемо допомагати вам на вашому шляху відновлення. Коли закінчиться цей жах, Україна знову буде процвітати так, як сьогодні з-поміж зруйнованих будинків у Бородянці чи Бучі цвітуть квіти.

Ніколи не потрібно вести перемовини з почуттям страху, але не допустимо, щоб страх перешкоджав нам вступати в перемовини. Всі ми бажаємо миру, а ви, українці, цього бажаєте найбільше. Словаччина підтримуватиме всі зусилля щодо мирного врегулювання війни, яку розпочала Росія, але лише за умов, які визначите ви самі — народ, на якого напали, який героїчно захищається.

Ми й надалі підтримуватимемо вас, щоб ви були якомога сильнішими у цих перемовинах.

Як казав ваш відомий поет Тарас Шевченко: «Борітеся – поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля святая!» (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Давайте ще раз подякуємо вельмишановній пані Президенту за участь у пленарному засіданні Верховної Ради України (Оплески).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжуємо нашу роботу (Шум у залі).

Ще раз дякуємо пані Президенту та Словацькій Республіці за більш спокійне українське небо (Оплески).

Колеги, прохання зайняти свої робочі місця, зараз одразу будемо голосувати.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо проведення дистанційних засідань Верховної Ради України» (№ 7129). Для переходу до розгляду цього питання нам потрібно спочатку включити його до порядку денного сесії. Тому прохання підготуватися до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо проведення дистанційних засідань Верховної Ради України» (№ 7129) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 178.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Законопроект не включено до порядку денного сесії, відтак ми не можемо його розглядати.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» (№ 7402).

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» (№ 7402) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

((3a)) - 238.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду законопроекту. Пропоную розглянути його за скороченою процедурою.

Ставиться на голосування пропозиція розглянути проект Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» (№ 7402) за скороченою процедурою.

(3a) - 222.

Рішення прийнято.

Колеги, раніше була така процедура, що від авторів ніхто не виступав, від комітету ніхто не виступав, виступали лише фракції, які хотіли обговорювати. Тому пропоную записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти. Будь ласка.

Герус Андрій Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Прошу визначатися щодо законопроекту шляхом голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Михайловичу, за вашу лаконічність.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка, Степане Івановичу.

Олексій Гончаренко? Можна з місця було. Ну, вам можна з трибуни. Вас хтось може зняти на смартфон. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги! Шановні друзі! Звичайно, сьогодні наше завдання — підняти, наскільки можливо, економіку держави. Це ще один надзвичайно важливий фронт для збереження нашої держави, для того, щоб ми перемогли в тій війні за незалежність, яку ми сьогодні ведемо.

Однак, друзі, на жаль, я чую і бачу, зокрема від наших колег в цьому залі, абсолютно дивні речі: бажання щось витиснути з бізнесу, вичавити щось з тих, хто ще працю ϵ , якісь розмови про те, що бізнес щось винен тощо.

Хочу нагадати, що сьогодні саме український бізнес, відповідальний бізнес, підприємці стали тими, хто фінансує придбання бронежилетів і касок, автомобілів і тепловізорів та навіть дронів і майже літаків. Усе, що сьогодні так необхідно нашій армії, нашим переселенцям, робить український бізнес, підприємці, малі, середні та великі, — усі разом.

Тому хочу звернутися і сказати: треба припинити всі ці ідеї щодо ще щось вичавити, цю «гетьманщину». Коли ми кажемо, що давайте щось доб'ємося і видавимо, — це треба негайно припиняти. Сьогодні кожна людина, яка створює

хоча б одне робоче місце, ϵ геро ϵ м, якого треба підтримати. Сьогодні найголовніше завдання держави — дати роботу людям, знайти, куди їм повертатися, де працювати.

У будь-якому разі ми залежні від фінансової допомоги заходу. То яка різниця нам на 20-30 мільйонів, коли я чую, що ми десь 1 мільярд гривень вичавимо, ці 30 мільйонів доларів того вартують? Абсолютно ні. Тож, друзі, давайте підтримувати підприємців та економіку. Геть «гетьманщину»! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубіль Валерій Олександрович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Хто від «Батьківщини» виступатиме? Іван Кириленко. Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» на своєму засіданні розглянула даний законопроект. Безумовно, в ньому є певні позитиви, зокрема, це спрощення і прискорення в умовах воєнного стану набуття контролю державою над підприємствами, які здійснюють діяльність у сфері енергетики та житлово-комунальних послуг, якщо метою набуття контролю є недопущення виникнення або усунення наслідків надзвичайних ситуацій або збоїв у тепло-, енерго-, електро-, водопостачанні, до того ж прискорення і спрощення механізму примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів з мотивів суспільної необхідності (включаючи випадки, за яких це настійно вимагається військовою необхідністю) на користь держави Україна.

Ми вважаємо, що цей законопроект може бути проголосований лише за основу, оскільки можуть виникати ситуації, коли накладення санкцій внаслідок порушення вимог щодо концентрації суб'єктів господарювання після завершення воєнного стану та надання часу для виконання суб'єктами господарювання таких вимог слід продовжити термін незастосування обмежень на певний період, наприклад, на шість місяців після скасування воєнного стану. Тому ми будемо подавати відповідні поправки до другого читання. Сподіваємося, вони будуть враховані. А цей законопроект фракція «Батьківщина» буде голосувати лише в першому читанні за основу.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу.

Олександр Сергійович Колтунович, депутатська група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Олександре Сергійовичу! Шановні колеги! Хотів би в підтримку попереднього виступаючого також

закцентувати увагу, що ми цей законопроект підтримаємо, але лише за основу, щоб також подати відповідні пропозиції. Я хотів би, щоб наші колеги і глядачі знали, що у проекті пропонується, що в період воєнного стану не потрібне погодження Антимонопольного комітету з метою набуття контролю, недопущення, виникнення або усунення наслідків надзвичайних ситуацій або збоїв у тепло-, енергопостачанні, постачанні природного газу тощо.

Тому з цієї точки зору тут є раціональне зерно. Я вже казав (нагадую), що ми сьогодні, саме влітку, маємо готуватися до початку опалювального сезону, тому що те ціноутворення, яке було запропоноване НАК «Нафтогаз України», втричі більше, і, чесно кажучи, є неприйнятним, та й сам принцип ціноутворення, та формула є неприйнятною.

Щодо подолання негативних наслідків і взагалі результатів воєнного стану, те, що ми маємо сьогодні в країні, ми повинні зайти в опалювальний сезон з якомога більшими ресурсами. Це перше.

Друге. Щодо економічної концентрації, посилення економічної політики тощо, я також хотів би звернути увагу, що поки що в порядку денному немає тих законопроектів, які були б фундаментальними чи інституціональними для вирішення нагальних економічних питань. Ми ж бачимо, долар — 37 гривень, пальне — близько 60 гривень і ряд інших моментів, що не дають можливості людям, все-таки, виживати.

Тому, коли ми сьогодні вносили законопроект щодо бюджету, на жаль, не було його обговорення, я хотів би звернути увагу й на те, що, якщо ми беремо такі значні запозичення — це 1,1 трильйона гривень, коли такий високий дефіцит бюджету — майже 800 мільйонів, коли ми повертаємо майже 600 мільярдів гривень, то з цієї точки зору необхідно також індексувати мінімальну пенсію, мінімальну заробітну плату, прожитковий мінімум і мінімальну ставку посадового окладу першого тарифного розряду. Тоді ми будемо мати реальний купівельний клас, який зможе запустити економіку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Сергійовичу.

Колеги, депутатська група «Довіра»? Сергій Шахов? Будь ласка.

Хтось виступатиме від депутатської групи «Партія «За майбутнє»? Поки ніхто.

Депутатська група «Довіра». Сергій Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Шановні колеги! Наша депутатська група буде підтримувати в першому читанні цей законопроект. Ми повинні з іншого ракурсу подивитися сьогодні на бізнес, тому що бізнес і є другою армією, яка сьогодні воює на фронтах. Ми повинні дати максимум нового повітря, надати пільги для всього бізнесу, який ще залишився в Україні і допомагає сьогодні військовим на сході і на всіх фронтах, де йде війна, максимум

можливостей розвиватися. Індустріальну базу, яку забрали орки на Донбасі, ми повинні перенести в центр країни, на захід країни, щоб все-таки дати робочі місця, дати розвиток Україні і дати можливість, щоб бізнес повірив в те, що ми працюємо заради майбутнього, заради довіри до парламенту.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу. Чи всі депутатські фракції та групи висловилися, які хотіли? Фракція «Голос». Юрчишин. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Рущишину.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги! Хотів би застерети від голосування за цей законопроект у цілому. На жаль, я не мав змоги переконати своїх колег у комітеті з цього приводу, бо відключався, не мав зв'язку. У висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України йдеться про небезпеку прийняття цього законопроекту в цілому, проте чомусь цього не було взято до уваги під час засідання комітету, як я зрозумів.

Тому ми фактично можемо відкрити скриньку Пандори після воєнного стану. Під час воєнного стану однозначно такий закон потрібний. У цілому голосувати його небезпечно. Ми повинні надати можливість повернення контролю Антимонопольного комітету і вказати чітко: чи після скасування воєнного стану, чи в інший момент, для того, щоб не було концентрації бізнесу, ми можемо здогадатися, у яких руках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Здається, всі висловилися, переходимо до голосування. Колеги, прошу зайняти свої робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняти проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» (№ 7402) за основу. Колеги, прошу голосувати.

(3a) - 194.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Одну хвилину, я...

Прошу показати по фракціях та групах.

Шановні колеги, ϵ пропозиція спрямувати цей законопроєкт на повторне перше читання, і за той час, який у нас буде між засіданнями, колеги його доопрацюють. Можливо, тоді навіть в цілому приймемо з другої спроби. Це наш з Мотовиловцем... Ми з Андрієм Вікторовичем доопрацюємо...

Ставиться на голосування пропозиція про направлення проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» (№ 7402) на повторне перше читання. Прошу підтримати.

(3a) - 203.

Рішення не прийнято.

Ми ще можемо повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві положення» Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» (№ 7402) суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

(3a) - 208.

Рішення не прийнято.

Законопроект відхилено. Дякую.

Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні, бо колеги кажуть, що у когось системно не спрацьовують картки. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 251.

Прошу показати по фракціях та групах.

У залі присутні понад 226 народних депутатів, тобто ми можемо далі працювати.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей здійснення окремих повноважень Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення в умовах воєнного стану» (№ 7345).

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей здійснення окремих повноважень Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення в умовах воєнного стану» (№ 7345) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 222.

Рішення не прийнято.

Колеги, можна запросити представників депутатських фракцій та груп до мене на невелику нараду, щоб визначити ті законопроекти, які ми можемо сьогодні швидко проголосувати і розійтися, щоб не витрачати зараз час? Підійдіть, будь ласка, на 1 хвилину.

Шановні колеги! Ми дійшли згоди, які законопроекти зараз розглянемо, тобто, які матимуть потенціал для того, щоб їх підтримав зал.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища» (№ 4225).

Ганна Вячеславівна Бондар. Якщо ви ϵ , будь ласка, на трибуну. До цього законопроекту ϵ поправки.

Шановні колеги, хто наполягає на поправках?

В'ятрович. Назвіть номери поправок. Скажіть у мікрофон, бо ми не чуємо.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Наполягаю на підтвердженні поправок 23 і 30, і двох виступах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На підтвердження ставите дві поправки?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! Насправді, проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища» дуже важливий, зважаючи на ситуацію, у якій зараз знаходиться Україна, на те, що, на жаль, ми щодня маємо втрати серед загиблих героїв, які захищають Україну.

У проголосованому нами в першому читанні тексті законопроекту міститься важливе положення, що на цьому кладовищі не можуть бути поховані особи, які, цитую, «обіймали керівні посади в комуністичній партії (посади секретаря районного комітету і вище), особи, які обіймали керівні посади у вищих органах влади та управління СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних або автономних радянських республік, органах влади та управління областей, міст республіканського підпорядкування, працівники радянських органів державної безпеки всіх рівнів».

Поправкою 23, яку врахував комітет, цю норму викинуто із законопроекту.

Колеги, ми не можемо перетворювати кладовище, яке має бути кладовищем для наших героїв, на місце вшанування кегебістів і секретарів парткомів. Тому дуже прошу повернути цю важливу норму, поставити поправку 23 на голосування і не підтримувати її. Це надзвичайно важливо для того, щоб ми вшанували тих справжніх героїв, які зараз гинуть, захищаючи незалежність України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте лише на поправці 23 чи ще на якійсь? Скажіть одразу про обидві, і комітет...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні. Давайте проголосуємо за цю, тоді розглянемо наступну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте.

Ганно Вячеславівно, чи ϵ у вас що сказати від комітету, від авторів? Будь ласка.

БОНДАР Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 220, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Так, я можу прокоментувати. Шановні колеги! У законопроекті, прийнятому в першому читанні, містилися певні норми, з яких були виключення, не виключення, не виключення.

Відповідно комітет ухвалив рішення створити конкретний, вичерпний перелік тих осіб, які мають право бути там похованими. Очевидно, комуністів там немає. Тобто йдеться про те, що це Національне військове меморіальне кладовище, на якому можуть бути поховані люди, які захищали Україну, її суверенітет і незалежність, ϵ учасниками бойових дій.

Прошу підтвердити цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 23 народного депутата Клочка. Комітет її врахував. Прошу голосувати.

(3a) - 209.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, пане В'ятровичу, друга поправка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! Поправку 30 також прошу поставити на підтвердження. Вона пов'язана із поправкою 23.

Дякую, що не підтримали попередньої поправки. Поправка 30 також унеможливлює поховання на військовому кладовищі кегебістів і керівників комуністичної партії, комуністичного тоталітарного режиму.

Прошу її також поставити на підтвердження і не підтримувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на підтвердження поправка 30... Давайте спочатку послухаємо позицію комітету. Будь ласка.

БОНДАР Г.В. Поправка 30 врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А по суті щось можете сказати?

БОНДАР Г.В. По суті... Хочу нагадати, що в Україні є три різні проекти: той законопроект, який ми зараз розглядаємо, — щодо створення Національного військового меморіального кладовища; окремо указом Президента України від 2015 року передбачено створення меморіалу українських героїв; і є постанова Верховної Ради України від 2015 року, відповідно до якої має бути створено Український національний пантеон як місце поховання борців за незалежність України у 2020 році.

Хочу нагадати, що цей законопроект має довгу історію. Він виходить з постанови Верховної Ради 2011 року. На той час у постанові, дійсно, було положення про борців за незалежність, однак сьогодні ми розглядаємо законопроект саме про Національне військове меморіальне кладовище. Тому, по суті, в першому читанні там були включені борці за незалежність, а поправкою 30 цю норму виключають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування для підтвердження поправка 30 народного депутата Клочка. Комітет її врахував. Прошу голосувати.

 $\langle 3a \rangle - 235$.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Чи $\hat{\epsilon}$ ще бажаючі ставити поправки? Можемо переходити до голосування законопроекту в цілому?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища» (№ 4225) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 286.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Руслане Олексійовичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо управління активами під час дії воєнного стану» (№ 7342). Ми домовлялися розглядати з обговоренням.

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо управління активами під час дії воєнного стану» (№ 7342) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 270.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція розглянути проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо управління активами під час дії воєнного стану» (№ 7342) за скороченою процедурою.

(3a) - 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Лаба Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Законопроект був обговорений на засіданні комітету, усі поправки враховані. Прошу переходити до розгляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Мейдич Олег Леонідович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

МЕЙДИЧ О.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Кабаченку Володимиру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, по-перше, існує дуже велика різниця між текстом законопроекту, який був підготовлений до першого читання, і який ми бачимо сьогодні. По-друге, хочу подякувати Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики за те, що вони зібралися і все-таки змінили текст законопроекту, зробили його таким, який фракція «Батьківщина» із задоволенням підтримає.

Проте проблеми Агентства з розшуку та менеджменту активів сьогодні полягають зовсім в іншому. На сьогодні центральний орган виконавчої влади функціонує без голови. Є конкурсна комісія, вона вже обрана, є кандидати, які вже надіслали свої резюме, біографії. І конкурсна комісія має сьогодні збиратися і обирати голову АРМА, який послідовно і правильно впроваджуватиме її діяльність.

Тому, користуючись нагодою, хочу звернутися до керівництва APMA, до людей, які співпрацюють з APMA, і закликати їх до єдиного: нехай конкурсна комісія збереться, обере голову Агентства, і ми почнемо з ними працювати. А Комітет з питань антикорупційної політики буде контролювати правильну діяльність цього органу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! Гадаю, кожного з нас вже має шокувати, що будь-який закон нібито пов'язаний із намаганням допомогти Збройним Силам України і з тим, що ми в сесійному залі маємо зробити із законодавством все необхідне для цього.

Цей законопроект також нібито покликаний для того. Проте перед цим ми розглядали законопроект № 7307, де абсолютно очевидно: до кінця не розібралися і запускаємо механізм, яким дозволимо проникнути на наші оборонні підприємства різним диверсантам, тим, хто копіюватиме нашу технічну документацію. Не спромоглися доопрацювати його до кінця.

Я дуже незадоволена, що ми перестали обговорювати проекти законів про внесення змін до бюджету. Пане Голово Верховної Ради, така непрозорість, яку ми зараз допускаємо, не може бути під час війни, зрозумійте, будь ласка. Перед цим збільшили дефіцит державного бюджету на 200 мільярдів, зараз на 278 мільярдів.

Що ми можемо побачити? Лише розпорядження Кабінету Міністрів, яким ми надали право для того, щоб вони формували резервний фонд і розпоряджалися, бачили ті видатки, які є першочерговими. Але насправді ми не бачимо, що профінансовано, наскільки, дійсно, ми підтримуємо, у нас вистачає грошей для підтримки Збройних Сил України. Сайт Державного казначейства не працює.

Народні депутати позбавлені можливості бачити, що насправді відбувається з фінансуванням Збройних Сил України. Досить писати на папері. Давайте робити ті дієві речі, які, дійсно, допомагатимуть нашій армії.

І ще хотіла б вам запропонувати таке. Пане Голово, чи можете встановити для народних депутатів доступ до даних казначейства через електронний підпис депутата? Це означатиме, що лише народний депутат може побачити той звіт, яким ми раніше користувалися. Зрозумійте, що тільки Державне казначейство публікувало всі дані щодо витрачання коштів. Якщо ми можемо це бачити, чому нам не дати таке право через електронний підпис?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Перепрошую, а що в нас з регламентом?

ЮЖАНІНА Н.П. Як страшно, зайвих два слова сказала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та нічого, нікому не страшно, я запитую в «Ради», ви вже 18 секунд перебираєте. Колеги, скажіть, будь ласка, чому через 2 хвилини не вимикається мікрофон?

Дякую, Ніно Петрівно.

Шановні колеги, дякую і прошу підготуватися до голосування. Переходимо до прийняття рішення щодо цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця, підготуватися до голосування.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми ухвалили рішення прийняти цей законопроект за основу, але, я так розумію, вже ε згода прийняти його в цілому. Так?

Анастасіє Олегівно, є якісь висновки комітету, які ми повинні врахувати, чи ні? Тобто, ставити на голосування з урахуванням пропозицій комітету чи ні? (Шум у залі). Усе добре, дякую. Я зрозумів.

Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо управління активами під час дії воєнного стану (№ 7342) за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати. «За» — 265.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, як ми казали, перед тим, як рухатися далі, у нас ϵ одне кадрове питання. Відбулося засідання комітету, вже ϵ рішення.

Тому, шановні народні депутати, згідно з вимогами частини четвертої статті 12 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» за ініціативою 125 народних депутатів України до вашого розгляду пропонується питання про висловлення недовіри Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Денісовій Людмилі Леонтіївні, що має наслідком її звільнення з посади.

Відповідно до частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово, без голосування. Відповідні матеріали для розгляду цього питання вам надано в електронному вигляді.

Шановні народні депутати! До мене звернулася з листом депутатська фракція політичної партії «Слуга народу» з пропозицією поставити на голосування відповідно до частини третьої статті 6, частини другої статті 34 Регламенту Верховної Ради України питання про запрошення сьогодні на пленарне засідання Верховної Ради України віце-прем'єр-міністра України — міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук Ірину Андріївну з наданням їй слова для виступу — до 5 хвилин. Ірина Андріївна є, так?

Відповідно до частини третьої статті 6, частини другої статті 34 Регламенту Верховної Ради, і ми домовлялися про це на засіданні Погоджувальної ради, ставиться на голосування пропозиція про запрошення сьогодні на пленарне засідання Верховної Ради України віце-прем'єр-міністра України — міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук Ірину Андріївну з наданням їй слова для виступу — до 5 хвилин. Шановні народні депутати, прошу голосувати.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, до слова запрошується віце-прем'єр-міністр України — міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірину Андріївну Верещук (Оплески).

Будь ласка, Ірино Андріївно.

ВЕРЕЩУК І.А., віце-прем'єр-міністр України — міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Добрий день, шановні колеги! Насамперед дякую, що дали можливість мені виступити. З вашого дозволу, одразу перейду до справи. В інших обставинах, напевно, я б не дозволила собі давати оцінку діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, але виняткові обставини змушують нас робити виняткові кроки. Заздалегідь перепрошую, якщо моя риторика звучатиме дещо різко. Моя мета не образити когось, а дохідливо висловити свою думку.

Отже, активна фаза війни з Росією викликала величезну гуманітарну кризу через швидке поширення зони бойових дій, збільшення кількості внутрішніх переселенців та різке погіршення функціонування інфраструктури. Ми всі пам'ятаємо ці перші важкі дні, тижні, коли було дуже-дуже важко. Люди чекали

від влади адекватного гуманітарного реагування й, звичайно, зокрема від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Проблема в тому (і це не лише, на жаль, моя думка, я б дуже хотіла помилятися, але так не є), що ані тоді, в перші дні й тижні війни, ані зараз потенціал посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не використовується адекватно вимогам та викликам воєнного часу. Можливо, пані Людмила — прекрасний омбудсмен у мирний, але не у воєнний час.

І це, підкреслюю, не лише моя думка. У перші дні війни я була змушена виконувати роботу, ближчу до ролі омбудсмена, ніж до функціоналу віцепрем'єр-міністра України — міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Йдеться про відкриття гуманітарних коридорів, про евакуацію цивільного населення із зони бойових дій, обмін полоненими, репатріацію тіл загиблих, повернення цивільних із російського полону, роботу з депортованими, особливо з дітьми.

Коротко доповім, що зроблено за цей час. Відбулося 165 гуманітарних коридорів з шести областей. Евакуйовано понад 340 тисяч цивільних, в основному це жінки, діти, люди похилого віку й маломобільні. Проведено 14 обмінів військовополоненими, звільнили 303 військових, а також повернули з полону 101 цивільну людину. Створено Національне інформаційне бюро відповідно до Женевських конвенцій, яке на сьогодні обробляє десятки тисяч звернень, посаду Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, де, на жаль, також є багато роботи. Словом, гуманітарний напрям — це теж не менш важливий фронт, ніж той, де зараз ідуть бої, бо для перемоги ми маємо берегти й мінімізувати втрати серед цивільного населення.

Я не кажу, що на гуманітарному напрямі все має робити омбудсмен, але його чи її роль є надзвичайно важливою. На жаль, сьогоднішня робота пані Людмили Денісової, як я вважаю, не відповідає викликам воєнного часу, і я казатиму про це прямо. У нас недостатньо справжнього та адекватного гуманітарного реагування, і, на жаль, деякі інформаційні хвилі, що створюються саме із Секретаріату Уповноваженого, мають шкідливий характер і завдають прямої шкоди сьогоднішній гуманітарній ситуації. Це стосується дітей, жінок, зґвалтувань... Я не буду всього повторювати, ви й так все це самі знаєте. І ми не можемо не реагувати на проблему. Я розумію й усвідомлюю, що потенціал омбудсмена у воєнний час для цілей гуманітарного реагування має бути більшим.

На завершення ще раз хочу вибачитися, що маю таку невластиву сьогодні функцію звертатися до вас саме з такого питання. Знаю, що вирішувати вам і це буде тільки ваше рішення. І хочу принагідно усім подякувати. Ми разом працювали, працюємо. Я знаю, тут багато... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Андріївно.

Шановні народні депутати, під час засідання Погоджувальної ради було запропоновано таку процедуру, яку сприйняли колеги: доповідь народного депутата — одного з ініціаторів внесення пропозиції — до 3 хвилин; виступ

Уповноваженої Верховної Ради з прав людини — до 3 хвилини; співдоповіді від головного комітету — до 2 хвилин; виступи від депутатських фракцій та груп — до 16 хвилин (по 2 хвилини на виступ); і прийняття рішення щодо цього питання. Усього — до 32 хвилин.

Ставиться на голосування запропонована на засіданні Погоджувальної ради процедура. Прошу голосувати.

(3a) - 222.

Рішення прийнято (Шум у залі).

Колеги, хвилину. Для процедурного рішення потрібно 150 голосів.

Шановна «Рада», що з вами сьогодні робиться? Шановна «Рада», для цього рішення... Шановні колеги, неважливо. «За» 222 — цього достатньо для прийняття рішення.

Шановні колеги, у нас... (*Шум у залі*). Сказали, що? Зараз ми уточнимо цю інформацію. Шановні колеги, не знаю, у мене...

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання. Для доповіді запрошується один з ініціаторів внесення пропозиції — народна депутатка України Олена Олексіївна Шуляк.

Будь ласка, Олено Олексіївно.

ШУЛЯК О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — це особа, яка має здійснювати парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист кожного на території України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — це незалежний інститут, який не повинен знаходитися під жодним політичним впливом. Відтак цю посаду повинна займати особа з кришталевою, чистою та незаплямованою репутацією. Ця людина повинна мати високий рівень соціальної емпатії, підтримувати комунікацію з усіма без виключення громадянами, які звертаються до неї за захистом своїх прав, незважаючи на те, наскільки резонансним є те чи інше звернення. Нарешті, ця людина має забезпечувати ефективність роботи і виконання завдань такої важливої для суспільства інституції.

Особливо це важливо сьогодні, коли в умовах повномасштабної агресії Російської Федерації проти України здійснюються на нашій території безпрецедентні за чисельністю, цинізмом та зухвалістю порушення прав людини. Нам потрібно доводити факти порушення таких прав, кодифікувати і привертати увагу всього світу до таких злочинів. Тобто, нам потрібна як національна, так і міжнародна довіра до того, хто перебуває на цій посаді. Отже, в нинішній ситуації на Уповноваженого лягає подвійний тягар роботи і подвійна відповідальність за результат. На жаль, коли ми говоримо про сьогоднішню ситуацію

ми не можемо констатувати ефективність інституту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, особливо під час війни.

Фракція політичної партії «Слуга народу» ухвалила рішення запропонувати парламенту висловити недовіру Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Денісовій Людмилі Леонтіївні через чисельні недоліки в її роботі.

Я дуже коротко зупинюсь лише на деяких фактах, які викликають найбільшу стурбованість.

Перше. Ми маємо факт оприлюднення наприкінці квітня Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини у соціальних мережах та ЗМІ інформації про місце переховування 58 дітей-сиріт в одній із церков міста Херсона. Це оприлюднення призвело до того, що російськими спецслужбами ці діти були миттєво ідентифіковані та вивезені у невідомому напрямі. Вже цього одного факту було б достатньо для того, щоб Уповноважений з прав людини подала у відставку добровільно.

Ми запроваджуємо покарання за оприлюднення пересування наших військ та іншої воєнної інформації. Ми виявляли і застосовували засоби адміністративного реагування на людей, які по дурості, а так інакше не назвеш, публікували в соціальних мережах фото та відео влучання ракет і бомб в житлові квартали наших міст (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати! Слово для виступу надається Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Людмилі Леонтіївні Денисовій.

Будь ласка, Людмило Леонтіївно.

ДЕНІСОВА Л.Л., Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Мандат і повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини визначені у статті 101 Конституції України, у Законі України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» та Паризьких принципах Генеральної Асамблеї ООН 1993 року. Це парламентський контроль за додержанням прав і свобод людини та громадянина, захист кожного на території України і в межах її юрисдикції. Він поширюється на відносини громадян та органів державної влади, місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб.

Уповноважений акредитований статусом «А» — найвищим статусом відповідності Паризьким принципам, установа визнана як законна, надійна, незалежна й ефективна. Цим також засвідчено авторитет України як держави, що несе гарантії додержання конституційних прав та свобод людини, громадяни якої перебувають під її захистом.

Рівень довіри суспільства до Уповноваженого підтверджується зростанням кількості осіб, які звертаються. Якщо у 2018 році було 25 тисяч звернень, то

лише за п'ять місяців 2022 року їх понад 62, враховуючи 49 тисяч осіб, які звернулися на гарячу лінію з 4 березня. Це стосовно справ 95 тисяч осіб.

У рамках здійснення Паризьких принципів Уповноважений зобов'язаний інформувати суспільство, громадян про ті порушення, що кояться стосовно них на їхній території, інформувати міжнародне суспільство для того, щоб було відповідне реагування.

Усю цю інформацію я отримую від людей, які надають такі свідчення моїм працівникам, які працюють у всіх регіонах України, зокрема й в окупованому Херсоні, від партнерських правозахисних організацій, з інтерв'ю громадян, яких повернули з тимчасово окупованих територій та з полону.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» діяльність Уповноваженого лише доповнює діяльність державних органів. Саме до повноважень Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України належить питання створення гуманітарних коридорів, надання гуманітарної допомоги та обмін полоненими. Я займалася обміном полоненими лише тоді, коли мене допустив Офіс Президента.

Зараз я не буду читати лекції про те, що стаття 12 не відповідає статті 10 Закону про...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмило Леонтіївно. Займіть, будь ласка, своє місце.

Шановні народні депутати! Для співдоповіді до слова запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних менших і міжнаціональних відносин Дмитро Валерійович Лубінець.

Дмитре Валерійовичу, будь ласка, повідомте нас про результати розгляду цього питання на комітеті.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Людмило Леонтіївно! Сьогодні ми отримали доручення спікера Верховної Ради України терміново зібрати засідання комітету. Ми це зробили, Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних менших і міжнаціональних відносин розглянув це питання на своєму засіданні 31 травня, ініційоване відповідно до положень Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» 125-ма народними депутатами щодо висловлення недовіри

Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Денісовій Людмилі Леонтіївні, що матиме наслідком звільнення її з посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України на пленарному засіданні визначитися шляхом голосування щодо ініціативи народних депутатів України про висловлення недовіри.

Тому, шановні народні депутати, скажу від імені комітету. На сьогоднішньому засіданні практично всі народні депутати, які були присутні, висловили подяку за діяльність Людмилі Леонтіївні. На кожному засіданні вона була з нами. Ми провели безліч виїзних засідань, моніторингових візитів. Тому наш комітет подякував за роботу і ухвалив рішення. Якщо є така ініціатива, Верховна Рада може і повинна визначитися, чи є достатньо голосів за таку ініціативу. Дякую, Людмило Леонтіївно, за роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Галина Миколаївна Третьякова, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бардіній Марині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марина Бардіна. Будь ласка.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Дійсно, інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини — це надважлива інституція. На щастя, в Україні за останнє десятиліття шалено розвинулася така потужна структура з правозахисних громадських організацій. Тому до думки правозахисників ми також маємо прислухатися й приймати відповідні рішення.

Оскільки така ініціатива виникла і в цієї ініціативи є належні обґрунтування, які вже були сьогодні озвучуванні й нашою колегою Оленою Шуляк, пропоную, дійсно, розглянути це питання, підтримати його і перейти до визначення нової кандидатури. А нова кандидатура має бути запропонована, власне, тим правозахисним середовищем, про яке я й кажу. Це повинна бути компетентна, професійна людина, яка працює в правозахисному середовищі тривалий час, має відповідну репутацію та визнання. І ми повинні будемо таку людину підтримати.

На сьогодні ϵ пропозиція про висловлення недовіри пані Денісовій. Я вважаю, потрібно їй подякувати за зроблену роботу, але також дати оцінку тому, що не було зроблено або було зроблено не достатньо ефективно.

Сподіваюся, наступна Уповноважена чи Уповноважений Верховної Ради України з прав людини буде належним чином реагувати, зокрема на депутатські запити та звернення, надаючи вичерпну інформацію, а не надсилаючи лише відписки.

Пропоную підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Юрій Анатолійович... Боже! Олександр Сергійович. Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша депутатська група підтримає висловлення недовіри Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, поясню, чому.

Дивіться, це питання порушується не вперше. Ми його обговорювали навіть на засіданні ТСК ще в мирний, довоєнний час. У нас були зауваження до цієї людини, яка, на мій суб'єктивний погляд, не зовсім ефективно виконувала свої службові обов'язки.

Чому я маю моральне право про це говорити? Тому що завжди читаю цю спеціальну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Я завжди моніторю ті позиції й виступи щодо найгостріших питань, і можу сказати, що ϵ абсолютно політична заангажованість. Здавалось б, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, а ϵ повна політична заангажованість. У чому це проявляється? Ну, наприклад, питання медіа.

У нас досить часто, зокрема Комітет з питань свободи слова, розглядаються напади на журналістів. Виявляється, ϵ правильні, а ϵ неправильні журналісти. На одних можна нападати, на інших — ні.

Сьогодні у виступі згадували статтю Конституції, що кожен має право на захист, незалежно від політичних та інших поглядів. Лише суд може встановити, хто винен, хто ні. А ми кажемо про те, що на сьогодні не було належної реакції щодо нападів на журналістів, на наших колег, на інших людей, які мають у суспільстві право на захист від однієї й тієї ж людини. Це перше.

Друге. Також, згадуючи мирний час, чому у нас були зауваження? Тому що в суспільстві запроваджувалися санкції, застосовувалися політичні репресії до окремих політиків. Був ряд моментів, які на сьогодні є неприпустимими. Ми хоч слово почули від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини? Жодного. Спеціально провели медіамоніторинг — жодної реакції щодо цих моментів.

Тому, на мій погляд, ті люди, які політично вмотивовані й заангажовані, не мають морального права займати таку посаду. Я буду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Ар'єв. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Зараз відбувається ганебний фарс, коли коаліція колишніх проросійських депутатів з проросійських партій і частина більшості хоче незаконно, всупереч Конституції, всупереч міжнародним зобов'язанням України зняти омбудсмена. Підстави які? Ви посилалися на рішення правозахисних організацій? Усі, як одна, правозахисні організації стали на захист Денісової. Так, у нас є до неї претензії, але величезна кількість людей, воїнів, членів їхніх сімей дякують Денісовій, дякують омбудсмену. Усі правозахисні організації звертаються зараз до міжнародних організацій.

Ви хочете в Європейський Союз чи кандидатство? Ви порушуєте не лише Конституцію, а й ряд норм: статтю 55, статтю 64, статтю 18, статтю 85, статтю 101 Конституції, звільняючи омбудсмена без жодних підстав лише тому, що вам хочеться попіаритися нібито на майбутніх успіхах. Дай Боже, щоб вони були, ми за це молимося. Але, якщо ми порушуватимемо закони і Конституцію України, міжнародні зобов'язання перед Радою Європи, жодних успіхів не буде.

А кого ви хочете призначити? Де ці прізвища? До кого сьогодні звертатися дружинам і родичам тих, хто в ув'язненні, чиї права порушуються? Хто буде ними опікуватися? Ви хочете їх кинути і знову забути про них? Не можна за це голосувати, не можна порушувати Конституцію і законні норми. Ми будемо категорично проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Шановні колеги, відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ставиться на голосування пропозиція про висловлення недовіри Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Денісовій Людмилі Леонтіївні, що має наслідком звільнення її з посади. Шановні народні депутати, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 234.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати! Прошу комітет разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за наслідком прийнятого нами рішення.

Прошу показати по фракціях та групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня — День Української Державності» (№ 5864). Шановні колеги, ми домовлялися, що приймаємо це

питання за основу і в цілому. Але з обговоренням, так я розумію? Без обговорення? (*Шум у залі*).

Шановні колеги, спочатку ми повинні проголосувати.

Ставиться на голосування пропозиція розглянути проект Закону «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня — День Української Державності» (№ 5864) за скороченою процедурою.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу не розходитися. Ми домовилися, це коротке обговорення, хто хоче, той записується, і після цього ми маємо підтримати президентську ініціативу за основу і в цілому. Будь ласка, не розходьтеся.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два - за, два - проти.

Записуються представники тих фракції чи груп, які бажають виступити.

Лаба Михайло Михайлович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М. Прошу перейти до голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція «Європейська солідарність».

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! Цей законопроект продовжує ініціативу Президента Зеленського, яка була озвучена в Указі Президента «Про День Української Державності» від 24 серпня 2021 року. На жаль, думкою фахівців тут цілковито знехтували. До розробки цього указу і відповідно до законопроекту не долучали ані Інститут історії, ані Український інститут національної пам'яті. Відтак в указі Президента з'явилася абсолютно штучна конструкція — Київська Русь, яка вигадана російськими істориками саме для привласнення Російською імперією історії Русі. Днем Української Державності визначено День хрещення Київської Русі — України, хоча на момент хрещення наша держава існувала вже понад 100 років. Нині нам пропонують підтримати цю ініціативу законопроектом, який зробить цей день ще й вихідним.

Таким чином, замість впорядкування календаря державних свят, у якому, на жаль, досі є українські релігійні старі совєтські свята, ми вносимо в нього додатковий безлад. До вже існуючих трьох вихідних днів влітку ми додаємо четвертий, ускладнюємо додатковим вихідним днем нормальну роботу бізнесу попри те, що в Україні серйозні економічні проблем.

До того ж День Української Державності як державне свято і вихідний день менше ніж за місяць перед Днем Незалежності України може призвести до розмивання важливості саме цього, другого. День Незалежності України є на сьогодні головним святом кожного українця. Призначений саме на 28 липня цей день розмиває вкрай важливе для української церкви свято — День хрещення Київської Русі — України — це день народження української церкви. Зрештою, це схоже на успадкування російських взірців, де саме «день государственности» роблять головним державним святом в Україні. Тому прошу не підтримувати цієї ініціативи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, і після цього переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу. Будемо голосувати за основу і в цілому. Думаю, в такий період це дуже важливе рішення для нашої держави.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Саме в День хрещення наші великі предки зробили свій вибір (абсолютно логічно), що саме з цією подією і саме з цим днем ми й пов'язуємо становлення нашої Української Державності. Київ завжди буде Києвом. І ми нікому не дозволимо красти нашу історію. Наша група підтримає цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкового дня — День Української Державності» (№ 5864) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

 $\ll 3a \gg -257$.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий в цілому.

Шановні колеги... Наскільки я розумію...

Шановні колеги, завершальний законодавчий акт, який ми розглянемо сьогодні, прошу зібратися з силами, — це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу» (№ 6070-1) (друге читання). Зараз я його знайду.

Шановні колеги! Ми домовлялися, що поправки ставитимуть фракція «Батьківщина» і депутатська група «Довіра». Правильно? Депутатська група «Довіра» зняла свої поправки, я так розумію. Фракція «Батьківщина» теж зняла?

Шановні колеги, все, голосуємо. Боже, дякую вам за компроміс (Оплески).

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу» (№ 6070-1) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 283.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Олександре Сергійовичу, будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропоную доручити Голові Верховної Ради України сьогодні невідкладно підписати прийняті в цілому закони. Ставлю на голосування цю пропозицію, прошу її підтримати.

((3a)) - 277.

Рішення прийнято.

Руслане Олексійовичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати! Розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Ми не закриваємо пленарне засідання. Про час і місце наступного нашого зібрання вам буде повідомлено завчасно.

Шановні колеги, продовжуємо разом захищати рідну землю. З нами правда! З нами Бог! Віримо в перемогу! Віримо в Збройні Сили України! Слава Україні!